

MAGYAR GYÁRIPAR

A Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének lapja

A gyógyszeripar innovációja

Bogsch Erik, az MGYOSZ
elnöke a gyógyszergyártók
lehetőségeiről

13-14. oldal

LIII. ÉVFOLYAM, 2013. 10. SZÁM

Ilyen volt 2013, ilyen lehet 2014 – Trendforduló vagy valami más? Reménysugár vagy csalóka délibáb? Tartós siker, vagy csak hirtelen fellángolás? – Hét alelnök, hét vélemény a magyar gazdaság kilátásairól

2., 7-12. oldal

TARTALOM

FÓKUSZBAN

Magyar gazdaság: biztató jelek,
alapos kételyek3

KÖRKÉRDÉS

Lakatos Péter7
 Orosz Csaba8
 Rolek Ferenc10
 Szentpéteri István10
 Niklai Ákos11
 Wolf László12
 Optimistábbak, de szélsőségesebben
 is látják a jövőt a magyar cégek12

CÍMLAPINTERJÚ

Gyógyszeripar: Élénk innováció
válság ellenére is (Bogsch Erik)13

NAPIRENDE

Megszületett a bérmegállapodás15
 MGYOSZ: Az új munka törvénykönyve
nem elég – szociális párbeszédre is
szükség van16

EURÓPAI UNIÓ

Horizont 2020: megjelentek
a projektfelhívások17
 Az európaiak ellentmondásosan
viszonyulnak a szellemi tulajdon
fontosságához18

KÖNYVJELZŐ

Intellektuális formaterv az üzleti
sikerhez20

A MAGYAR GYÁRIPAR

az MGYOSZ hivatalos havilapja

Kiadja a Munkaadók és Gyáriparosok
Országos Szövetsége

Szerkesztőség:

Budapest, Kossuth L. tér 6–8.

Telefon: 06 (1) 474-2041

E-mail: mgyosz@mgyosz.hu

Internet: www.mgyosz.hu

Layout: Abonyi Brigitta

Fotó: Vámos Judit

Hirdetésfelvétel: klajko@mgyosz.hu

Telefon: 06 (1) 474-2041

ISSN: 1219-6193

Miklós László,
az MGYOSZ alelnöke

„Ma még nem dőlt el,
hogy a pohár félig tele
van, vagy félig üres”

Trendforduló, vagy valami más?

Messziről nézve jók vagyunk. Makroszámaink régen látott és várt eredményeket jeleznek: a tervezettnél és az év közben vártnál is nagyobb gazdasági növekedés, gyorsuló exportdinamika, és ennek nyomán soha nem látott kereskedelmi többlet, bővülő foglalkoztatás és növekvő kiskereskedelmi forgalom, történelmi mélypontra süllyedt infláció, három százalék alatti államháztartási hiány, enyhén apadó államadósság. Csökkenő jegybanki alapkamat, bővülő banki finanszírozás, élénk külgazdasági diplomácia. Mindezek eredményeként is megszűnt a túlzottdeficit-eljárás, hozzáférünk az EU-forrásokhoz, és IMF-hitel nélkül is tudtuk finanszírozni az adósságot. Sőt, számos jel van arra is, hogy a kedvező tendenciák folytatódnak. Nagyon hosszú idő után először növekedtek a feldolgozóipari beruházások is, a növekvő reálbér tovább erősítheti a belső fogyasztást és ezen keresztül javíthatja a hazai kis- és közepes vállalkozások növekedési lehetőségét is.

Ezek az eredmények nagyon fontosak, mert a jó hírek, javuló várakozások tovább erősíthetik a kedvező tendenciákat. Vannak, akik szerint trendforduló történt, és beérett az új gazdaságpolitika, újra az élvonalba kerültünk, mi több, tőlünk tanulnak más tagállamok. Mások szerint szerencsénk volt, mert a kedvező időjárás dobta meg a mezőgazdasági teljesítményt, az USA jegybankjának pénzbeneséget teremtő politikája könnyíti az adósságfinanszírozást, és teszi lehetővé a gyors alapkamat-csökkentést, a rezsicsökkentéssel mesterségesen leszorított inflációnak pedig még lesz bőjtje. Sőt már most is van, mert nagyon magas az állampapírok reálkamata. Ma még nem dőlt el, hogy a pohár félig tele van, vagy félig üres.

A kedvező összkép sem rejt el azonban az aggodalomra okot adó részleteket, amelyeket tükröznek a nemzetközi összehasonlító vizsgálatok is. Az intézmények iránti bizalom gyengése és a kiszámíthatóság hiánya az, ami kétségessé teszi az idején kedvező tendenciák fenntarthatóságát. Befektetői szempontból több mint aggályos, ha ki lehet venni vállalatokat a versenyhatóság hatásköréből, ha nem lehet jogorvoslattal élni hatóságok döntése ellen, ha túlzottan fontosá válnak a személyes kapcsolatok, ha túl erős az állam mindenhatóságába vetett hit. Az adminisztratív gazdaságszervező erő rövid távon hatásos lehet, de nagy valószínűséggel már középtávon sem lesz eredményes.

Ha tartós növekedést és gyors felzárkózást akarunk, akkor nemcsak a pillanatnyi számokra kell koncentrálni, hanem az úgynevezett softténytényezőkre és az intézményes megoldások elsődlegességére is.

MAGYAR GAZDASÁG: BIZTATÓ JELEK, ALAPOS KÉTELYEK

Ellentmondásos maradt a magyar gazdaság teljesítményének, de főleg kilátásainak megítélése. Bár szaporodtak a kedvező adatok, amelyek akár a jövőt is biztatóbbnak vázolhatják, de bőven akadnak bizonytalan tényezők is. Az alábbiakban egy csokrot adunk közre a legutóbbi értékelésekből, előrejelzésekből.

EURÓPAI BIZOTTSÁG: JAVÍTANI KELL AZ ÜZLETI KÖRNYEZETET

Az Európai Bizottság küldöttsége Magyarországon végzett utóvizsgálatát követően rögzítette: a makrogazdaságban több kedvező változás érzékelhető, felgyorsulhat a gazdasági növekedés. Ugyanakkor felhívta a figyelmet, hogy változatlanul magas a magán- és államadósság, visszafogott a hitelezés, s rámutatott, hogy növekedésbarát költségvetési konszolidációra van szükség.

A bizottság kedvezőnek ítélte, hogy a gazdasági növekedéshez a nettó export mellett mostanra már a belső fogyasztás is hozzájárult, bár részben közvetett költségvetési ösztönző intézkedéseknek köszönhetően. Az uniós pénzek növekvő felhasználásával a gazdasági növekedés ütemének fokozatos gyorsulása várható. A folyó fizetés és a tőkemozgási mérleg-többlet csökkentette a külföldi adósságot és zökkenőmentesen bevezette az államadósság tőkepiaci finanszírozását. Továbbra is komoly kockázatot jelent azonban a magán- és államadósság változatlanul magas szintje, a hitelfinanszírozás magas költsége, valamint a tartósan alacsony hitelezésnek és a nem piacbarát intézkedéseknek tulajdoníthatóan a gyenge növekedési potenciál.

A túlzottdeficit-eljárás 2013. júniusi megszüntetése óta a kormány költségvetési fegyelem mellett kötelezte el magát – szögezte le a bizottság. Figyelmeztettek azonban, hogy a 2014-es költségvetés nem enged meg lazaságot. Kompenzáló ellenintézkedések nélkül bármely további deficitnövelő intézkedés vagy más fejlemény a 3 százalékos küszöb fölé emelheti a GDP-arányos költségvetési hiányt. A küldöttség hangsúlyozta a kiadás-csökkentésekre összpontosító, növekedésbarát költségvetési konszolidáció folytatásának szükségességét. Ez kell a stabil költségvetési pozíció megőrzéséhez, Magyarország középtávú növekedési célkitűzéseinek megvalósításához. A költségvetési tervezés áttekinthetőségének és prognosztizálhatóságának javítása jelentősen megerősítené költségvetési kiigazítások fenntarthatóságát – állapítja meg a brüsszeli küldöttség.

A küldöttség aggodalmát fejezte ki a bankszektor elé gördített akadályok miatt, amelyek gátolják részvételét a gazdasági növekedés támogatásában. A banki hitelezést a bankokra rótt egyre növekvő terhek, valamint a nem teljesítő és átütemezett adósság magas aránya akadályozza. Ugyanakkor biztatónak ítélték a jegybank szándékát a kis- és középvállalatok

VARGA MIHÁLY: EGYRE JOBB TELJESÍTMÉNY

A gazdaság elmozdult a holtpontról, fordulat történt ebben az évben, a növekedés egyre stabilabbá válik, és ennek a mindennapi életben is kezd érződni a hatása – mondta Varga Mihály nemzetgazdasági miniszter a köztévében. A tárcavezető hangsúlyozta, a gazdaság egyre jobban teljesít, és a költségvetés bevételei is jobban alakulnak. Az infláció szintje történelmi mélyponton van, a hetvenes évek elejét idézi, emiatt az első fél évben a bevételek kisebb mértékben folytak be. Az év második felében a lakossági fogyasztás egyre inkább kezd magára találni, és az adóbevételek is jobban, pontosabban folynak be, a második fél év tehát jobb, mint az első – közölte Varga Mihály.

CAPITAL ECONOMICS: KÖZÉP-EURÓPA LESZ A MOTOR

A Capital Economics felzárkózó piacokra szakosodott elemzőstábjá szerint a régió belül Közép-Európa lesz a növekedés éllovasa, elsősorban a nyugat-európai kereslet erősödése, a költségvetési szigor enyhülése és az elmúlt évben végrehajtott jegybanki kamatsökkentések hatására. A ház londoni elemzői minden tényezőt egybevetve a közép- és kelet-európai térség egészében az idei évre várt 1,8 százalék után 2014-ben átlagosan 2,0 százalékos, 2015-ben 2,5 százalékos gazdasági növekedést várnak. A régió „sztárja” Lengyelország lesz a következő két évben növekedési szempontból. A ház azzal számol, hogy a lengyel hazai össztermék (GDP) az idén 1,5, 2014-ben és 2015-ben egyaránt 3,0 százalékkal növekszik. A cég Csehországban az idén egész éves recessziót, 1,5 százalékos GDP-visszaesést vár, jövőre ugyanakkor 2,0, 2015-ben már 2,5 százalékos növekedéssel számol. A Capital Economics londoni szakelemzői szerint a magyar gazdaság teljesítménye az idén 1,0 százalékkal, jövőre 2,0 százalékkal, 2015-ben 1,5 százalékkal bővíthet. A ház szerint a mezőgazdaság és az euróövezeti kereslet javulása mellett most már a hazai kereslet erősödése is várható.

finanszírozási kondícióinak könnyítésére. A növekedési hitelprogram átmenetileg javítja a finanszírozási forrásokhoz való hozzáférést, ugyanakkor aggályokat is ébreszt annak potenciális költségvetési vonzataival és egy árspirál kialakulásával kapcsolatban. A normális és fenntartható realgazdasági hitelezési gyakorlat helyreállításához portfóliótisztítást és a tőkefelhalmozást is lehetővé tévő, jobb és tervezhetőbb működési feltételeket kell teremteni a pénzügyi szektorban.

A küldöttség kiemelte, hogy a középtávú növekedési cél eléréséhez és a GDP-arányos államadósság tartósan csökkenő pályára állításához jelentős javulást kell elérni az üzleti környezetben. A szolgáltatási szektor egyes szegmenseiben például versenykorlátozó szabályok rontják a termelékenységét és elriasztják a közvetlen külföldi befektetéseket – fogalmaztak.

EY: AKÁR A NÉMETNÉL IS GYORSABB NÖVEKEDÉS

A németnél is gyorsabban bővíthet a magyar gazdaság jövőre, 2,1 százalék lehet a GDP-növekedés hazánkban. A hazai gazdaság teljesítménye jóval meghaladja majd az eurózóna 0,9 százalékos átlagát, de a német 1,7 százalékos bővülést is – derül ki az EY legfrissebb negyedéves Eurózóna Előrejelzéséből.

„Az EY előrejelzéséből kiderül, hogy a magyar gazdaság egyértelműen növekedési pályára állt, a bővülés mértéke ráadásul felülmúlja a korábbi előrejelzéseinket is. A jövő évi fellendülés alapját a pozitív külkereskedelmi mérleg, a befektetések, valamint a belső kereslet visszafogott emelkedése adhatja. A magyar gazdaság számára szintén pozitív fejlemény, hogy az eurózóna is lassú növekedésnek indul 2014-ben” – mondta Havas István, az EY vezérigazgatója. Bár ez utóbbi a válság kirobbanása óta először fordulhat elő az eurózónában, ez a bővülés azonban még mindig visszafogott lesz. A 2014-es 0,9 százalékos növekedés után a 2015-2017 közötti időszakban éves szinten átlagosan 1,6 százalékos lehet a GDP-emelkedés.

A gazdasági növekedés alapját a bővülő export adja majd, amely kiegészül a belső kereslet élénkülésével 2014-től. Emellett azonban továbbra is számolni kell a megszorító intézkedések negatív hatásaival, amely azonban egyre inkább enyhül a

következő években a valutaunióban – mutat rá az EY előrejelzése. Iparági szinten a bővülés mértéke némiképp egyenlőtlen lesz a kilábalás első éveiben az eurózónában. A legnagyobb mértékben a gépgyártás élénkül majd, amelynek növekedése 1,6 százalékos lehet 2014-ben az ideiglenes egy százalékos recessziót követően. A másik ilyen szektor pedig az építőipar lehet 1,1 százalékos bővüléssel a 2013-as 3,1 százalékos visszaeséssel szemben. Az EY elemzése szerint jövőre 2,6 százalékosra mérséklődhet a költségvetési hiány és 1,1 százalékosra csökkenhet az infláció az eurózónában.

A korábbi előrejelzésekhez képest némiképp később, 2014-ben tetőzhet a munkanélküliség az eurózónában. Az állástalanok aránya ekkor már elérheti a 12,3 százalékot. Az ezt követő években is magas marad azonban a munkanélküliek aránya: 2017-re is csak 11,5 százalékosra mérséklődhetnek a mutatók.

TAKARÉKBANK: KÉT ÉVIG 2% FELETTI NÖVEKEDÉS JÖHET

A jelenlegi alacsony potenciális növekedési ütemnél erőteljesebben bővíthet a magyar gazdaság a következő két évben a Magyar Takarékszövetkezeti Bank (TakarékBank) Zrt. legfrissebb prognózisa szerint. Az ideiglenes negyedéves növekedés éves üteme akár 2,8 százalékosra is gyorsulhat, így 2013-ban az éves átlagos GDP-bővülés elérheti az 1,2 százalékot. Részben az áthúzódó hatásokról köszönhetően 2014-ben a GDP-növekedés üteme a 2 százalékot is meghaladhatja, és 2015-re is marad tartalék egy 2 százalékos fölötti növekedési ütemhez – írja az MTI-hez eljuttatott elemzésében a Takarékbank. Ahhoz azonban, hogy 2015-öt követően a növekedési dinamika tovább emelkedhessen, a potenciális növekedési tényezőkben jelentős javulásra lenne még szükség. Ez lesz a gazdaságpolitika legfontosabb kihívása a 2014-2018-as választási ciklusban – teszik hozzá.

Az infláció csaknem negyvenéves mélyponton jár, amiben nagy része van az adminisztratív ártévedéseknek, a statisztikai hatásokról és a világgazdasági energia- és élelmiszerárak kedvező alakulásának. A már bejelentett intézkedések, illetve a várható világgazdasági átalakulás figyelembevételével az infláció tovább csökken a következő hónapokban, és jövőre is kényelmesen a középtávú cél alatt marad, éves

átlagban 1,5 százalékos lesz, bár az év vége felé már 3 százalékos közelébe emelkedik vissza. Miután a következő 6-8 negyedévben az infláció éves üteme a középtávú cél toleranciasávja alatt, illetve azon belül marad, így lehetőség van további kamatcsökkentésre is. A prognózisban 2013 végére 3 százalékos alapkamattal számolnak.

Az államháztartási mutatók a vártnál lényegesen erősebb bevételoldali teljesülést jeleznek. A némileg enyhülő kiadási szigor ellenére az idei hiány az elemzők számításai szerint várhatóan a GDP 2,7 százalékára rúg majd, és fegyelmezett költségvetési politika mellett 2014-ben sem haladja meg a 3 százalékot. Ha a tendenciák nem változnak, 2015-ben csökkenhet is a deficit GDP-arányos mértéke – olvasható a prognózisban.

GKI: NINCS RECESSZIÓ, DE GYORS NÖVEKEDÉS SEM

Magyarország idén kijött a recesszióból, de nem került gyors és egészséges növekedést hozó pályára, a Gazdaságkutató Intézet (GKI) éves értékelése szerint. A gazdaságkutató jelentősen megemelte idei GDP előrejelzését, de figyelmeztet: a fellendülés nem biztos, hogy tartós lesz. Ugyanakkor az idei élénkítés szinte csak átmeneti forrásokból – a tavalyi visszaesés okozta kedvező bázis, a 2012. évinél sokkal jobb időjárás eredményezte nagy mezőgazdasági termés, az EU-források lehívhatósága érdekében gyorsított állami beruházás, a fenntarthatatlan rezsicsökkentéssel élénkített fogyasztás – táplálkozik. Ez kitarthat a választásokig, de a környező országokhoz képest eddig lemaradást okozó kedvezőtlen üzleti, jogi és befektetési környezet fennmaradása a jövő év második felétől már újra fékezni fogja a magyar gazdaságot. A látszat javul, de a valós helyzet nem – derül ki a GKI éves értékeléséből.

Ezt előrebocsátva a GKI 0,3 százalékról 1 százalékra emelte a 2013. évi GDP-növekedési prognózisát. Az idei növekedés túlnyomórészt a mezőgazdaságnak (az időjárásnak) lesz köszönhető. A mezőgazdaság és a költségvetési szféra nélküli GDP nem nő. A bankrendszer megítélése átpolitizálódott, semmilyen lényeges gazdasági funkcióját nem tudja hatékonyan ellátni. A vállalati hitelállomány hosszú csökkenés után – nagyrészt az MNB növekedési hitelprogram első fázisának hatására – már

csaknem elérte az egy évvel korábbit. A háztartások hitelállománya azonban tovább csökken.

A 2013. évi költségvetési folyamatok a korábban gondoltnál kissé kedvezőbbek, ezért a GKI a korábbi 3%-os GDP-arányos ESA deficit prognózisát 2,8 százalékra módosítja; amit egy 2,5-3,2 százalékos sáv középtértékének tekint. A sokszori évközi korrekció eredményeként végül 2012 után 2013-ban is sikerül 3 százalék alatt tartani a deficitet, de a hiány idén közel 1 százalékponttal emelkedik. Az államadósság év végi változásának előjelét a forint záróárfolyama és különösen a kincstári tartalékok alakulása dönti el. A GKI 2013 végére 79-80 százalék közötti adósságrát vár. Igény a GDP 3,6 százalékáról a 4,5 százalékra emelkedik.

A GKI 2014-re 2,9 százalékos GDP-arányos ESA-hiányt prognosztizál, de ehhez nagy valószínűséggel a jövő nyáron évközi egyenlegjavító lépésekre lesz szükség. Az adósságráta már minimálisan mérséklődik. A túlzott deficitre vonatkozó új, de ránk még nem érvényes második EU-szabály szerint viszont Magyarországnak nemcsak minimális javulást, hanem az adósságráta kb. évi 1 százalékpontos csökkenését kellene elérnie három év átlagában, aminek a megvalósulásától jövőre még igen távol leszünk. A külső egyensúly 2014-ben is kedvező lesz, de javulása csaknem megáll, a külső finanszírozási képesség a növekvő EU-támogatások ellenére a GDP 4,7 százaléka körül marad. A tőkeáramlásban még a gazdaságpolitika kiszámíthatóbbá válása esetén sem várható gyors fordulat, kedvező esetben a kiáramlás megáll. A beruházások 2014-ben is az EU-támogatású fejlesztések miatt emelkednek, de csak 2 százalékkal, a 2013. évinél enyhébben. A beruházási aktivitás a magángazdaságban továbbra is erőtlenségre mutat. A valódi foglalkoztatás 2014-ben stagnál, a közmunka további kiterjesztése, valamint a külföldi munkavállalás bővülése révén 1,5 százalékkal növekedhet. A munkanélküliség éves átlagos szintje 10,5 százalék körül marad.

Jövőre az agráriumon kívüli szektorok némi növekedése és a választási évből következően lazuló állami bérlétszámok hatására a 2013. évinél kissé gyorsabb, 4-4,5 százalékos bruttó és azonos nettó bér-emelkedés várható, ami a reálkeresetek 2-2,3 százalékos emelkedését teszi lehetővé. A közszférában 6-7 százalékra gyors

**FITCH RATINGS:
TARTJÁK A DEFICITET**
A Fitch Ratings nemzetközi hitelminősítő értékelése szerint a magyar kormány változatlanul erőteljes elkötelezettséget tanúsít a GDP-arányos államháztartási deficit 3 százalék alatt tartása mellett. A Fitch elemzői ennek alapján nem számítanak arra, hogy Magyarország visszatér az olyan jellegű, deficitnövelő választási költségekhez, amilyen a 2002-es és 2006-os választási kampányidőszakot jellemezte. A hitelminősítő megerősítette Magyarország államadós-besorolását. A Fitch londoni elemzőinek megítélése szerint Magyarországon – jóllehet az eszközminőségi jelzőszámok 2012 vége óta a stabilizálódás jeleit mutatják – továbbra is magas az „unortodox” gazdaságpolitikai intézkedések kockázata, különösen a devizaalapú hitelek kérdésében.

GKI-JAVASLATOK A GAZDASÁGI STABILITÁSÉRT

- az országban működő tőke növelése, új projektek idecsábítása,
- békekötés a bankrendszerrel, x egységnyi hitelállomány-növelés esetén, y egységnyi bankadót el kell engedni,
- az adósságukat nem törlesztő háztartásoknak lehetőség kedvezményes bérletre és az adósság elengedésére, tulajdonért cserébe,
- új munkahelyek létrehozásának segítése például az elektronikai iparban, az idősgondozásban, a gyermekfelügyeletben, az egészségügyben, a zöldgazdaságban és a biogazdálkodásban,
- programok a kisgyerekek jó iskolához való eljuttatása érdekében, a szakképzetlen fiatalok újratrémelésének mérséklésére és az iskolázottak legális munkához juttatására,
- a tréning képzésekben az 5 alapképesség mellett a rugalmasság, a kreativitás és az innováció fejlesztése,
- a közösségi közlekedés valódi (vasút-közút) integrációja,
- az egészségügy jobb minőségű szolgáltatási rendszerét kidolgozó szakmai-politikai fórum létrehozása,
- a közoktatás színvonalának emelése jobban felszerelt, koncentráltabb intézményrendszerben,
- a felsőoktatás minőségi fejlesztése, az első évben ingyenesen, később tanulmányi eredménytől és szociális helyzettől függő térítés mellett.

sul a bérciáramlás. A versenyszférában a béremelési kényszert fékezi az alacsony infláció, 3-3,5 százalékos emelkedés várható (a minimálbér 3,6 százalékkal emelkedik). A családi adókedvezmény kiterjesztése további 0,7 százalékponttal emeli a nettó keresetet. A nyugdíjak 2,4 százalékos emelése minimális reálnövekedést eredményez. Összességében a reáljövedelmek 2% körüli bővülése várható. A lakosság fogyasztása az előző évek visszaesése és stagnálása után ezt lassan közelítő, 1,5 százalék körüli mértékben nő. Az európai konjunktúra idén megkezdődött javulása és a belföldi kereslet – átmeneti, mesterséges és fenntarthatatlan – élénkítése hatására 2014 első felében folytatódhat a 2013 végi dinamika. A választási gazdaságpolitika következtében kialakult egyensúlyi feszültségek kezelése azonban a választások után elengedhetetlennek látszik, miközben a növekedés tartósítása elképzelhetetlen a kiszámíthatóság és a bankrendszer működőképességének helyreállítása, az üzleti beruházások dinamikus bővülése nélkül. Így 2014 második felében 1%

közébe csökkenhet a GDP-növekedés, éves átlagban pedig 1,3% várható. A mezőgazdaságban a GKI 2014-re stagnálást prognosztizál. Az ipari növekedést továbbra is az export húzza, ehhez csatlakoznak a belföldi piacon az exportőrök beszállítói. A javuló európai – és különösen német – kilátások 3% körüli ipari dinamikát alapoznak meg.

A rezsicsökkentés és a nemzetközi inflációs környezet a következő hónapokban összességében továbbra is bőven 2% alá, 1% környékére szorítja az áremelkedés ütemét. Ugyanakkor a vásárlóerő megindult szerény növekedése, a folyamatosan gyengülő forint, a költségnövekedés továbbhárításának piaci kényszere, a diktált rezsicsökkentés fenntarthatatlansága fokozatosan növeli az infláció elfojtása elleni erőt. Az idén eddig 3,4%-os maginfláció is jelzi, hogy a piacidegen módszerekkel történő árnyomás tartósan fenntarthatatlan, ezért a 2014 első hónapjaiban 1% körüli áremelkedési ütem az év végére (a rendkívül alacsony bázis miatt is) 3,5% körülire emelkedhet. Az év egészében 2,1%-os infláció valószínű.

Az Eurostat GDP-számítása: alig volt felzárkózás

Nemrégiben tette közzé az Eurostat az Európai Unió tagállamainak GDP-jére vonatkozó számításait. Az EU statisztikai hivatalának adataiból az derült ki, hogy az utóbbi 10 évben alig volt felzárkózás: ezalatt az időszak alatt egy főre jutó GDP alapján négy ország is utolérte, illetve lehagyta Magyarországot. Hazánk az uniós átlag 67%-án áll, és mivel már 2003-ban is 63%-os eredményt mutatott fel, szűk egy évtized alatt csak hajszálnyit lépett előre. A régióban ennél visszafogottabb ütemű felzárkózást csak a jóval fejlettebb szlovének és csehek mutattak fel, a többi ország tíz év alatt jellemzően két számjegyű felzárkózási tempót diktált. A leggyorsabb a litván (20 százalékpont) és a szlovák (19 százalékpont) konvergencia volt, ez a két ország is azok között van, akik az elmúlt 10 évben megelőzték Magyarországot. Szintén elének kerültek az észtek, illetve utolértek minket a lengyelek, és a 2013-2014-es növekedési várakozások alapján úgy tűnik, hogy utóbbiak le fogják hagyni minket. Ugyanez várható a következő két év adatai alapján Lettország esetében is – írja a Portfolio.hu

ILYEN VOLT 2013, ILYEN LEHET 2014

Vegyes volt az idei év, s 2014 se lesz nagyon más – összegezhető az MGYOSZ alelnökeinek véleménye a magyar gazdaságról. A kedvező jeleket gyakorló menedzserként ők is érezték, de a folyamatokban rejlő bizonytalanságot is. Tehát: milyen volt az idei év, s milyen lesz/lehet 2014? – erről szólnak a körkérésünkre adott válaszok.

Lakatos Péter: A siker feltétele: hazai vállalat, világgazdasági integráció

Megfelelő rutinnal és kellő távolságból nézve a 2013-as év a magyar gazdaságban meglepetések nélkül telt el. Az európai gazdaság gyenge bázis után elfogadhatóan teljesített, így az export különösen néhány jelentős belépő kapacitással növekedett. A mezőgazdaság, különösen a kedvezőtlen 2012-es év után jelentős növekedést produkált. A magyar kormányzat a korábban meghirdetett gazdaságfilozófiája mentén haladt, az MNB-vel összhangban. A végrehajtást továbbra is a rapid (trial and error = gyorsan lépünk, majd korrigálunk, ha nem működik) törvénykezési és szabályozási módszerek jellemezték, a kommunikálhatóságot elsődleges szempontként figyelembe véve. A meglepetések hiánya természetesen azt is jelenti, hogy a jó jegyeinket nem rontottuk, a rosszakon nem sikerült nagyot javítani. Az erőltetett kamatcsökkentési ciklus elsődleges kockázatait a pozitív nemzetközi pénzügyi környezet semlegesítette (néha nekünk is lehet szerencsénk). Az európai és az amerikai gaz-

Lakatos Péter,
a Videoton Holding
vezérigazgatója,
az MGYOSZ alelnöke

daság továbbra is törekeny, de az ellenálló képességük jobb a válság előtti helyzetnél. Európa esetén a versenyképesség és a megújulási képesség vet fel komoly kérdőjeleket, az USA esetében a költségvetéssel kapcsolatos politikai impotencia, és a pénzpumpa esetleges kikapcsolása jelent kockázatokat.

Itthon a GDP-arányos újraelosztás szintjét az elmúlt években sem sikerült a versenytársainkéhoz közelíteni, miközben sem a tőke, sem a munkahatékonyságunk nem fejlődött megfelelően. Ezeken a területeken nagyon ideje lenne előrelépniünk, mindazonáltal meggyőződésem, hogy társadalmi szintű értékrendi változások szükségesek ahhoz, hogy ezekben a kérdésekben áttörést érijünk el. Nem konkrét operatív kormányzati intézkedések fogják ezeket a változásokat sem megalapozni, sem megakadályozni.

Számtalan szempontból egymástól távolodó szigetek összességéként működik az ország: gondoljunk csak Budapestre és Szabolcsra, a multinacionális cégek világá-

„Az ország hosszú távú boldogulásának feltétele, hogy az alapvetően hazai tudásra alapozott, és ezen a bázison a világgazdaságba integrált kis-, közepes és nagy cégek egyre nagyobb részét termeljük meg a hazai GDP-nek”

Lakatos Péter

ra és a magyar kisvállalkozásokra, a belső termelőkre és az exportálókra, vagy az egyes társadalmi csoportokra, vagy a politikai pártok támogatói körére.

A változáshoz együttműködési készségünket kell javítanunk, a közös célok érdekében kitartóan összefognunk a gazdaság többi szereplőjével, hogy a súrlódási veszteségeink csökkenjenek. A problémák felvetése mellett a megoldásokra kell helyoznünk a hangsúlyt.

Meggyőződésem szerint az ország hosszú távú boldogulásának feltétele, hogy az alapvetően hazai tudásra alapozott, és ezen a bázison a világgazdaságba integrált kis-, közepes és nagy cégek egyre nagyobb részét termeljék meg a

hazai GDP-nek, és ezt sem (az amúgy elengedhetetlen) működő tőkebeáramlás, sem a kizárólag a hazai (különösen a kormányzati) piacon sikeresen hasító magyar magánvállalkozások nem helyettesíthetik. Ennek alapvető feltétele, hogy kitűnő egyetemeink legyenek, és ezek legalább annyi megvalósítható témát kínáljanak a magyar vállalatoknak, mint ahány témában képzési feladatot a multinacionális cégek tudnak adni az egyetemeknek.

Mindezek a változások 2013-ról 2014-re nem váltanak feketéből fehérre, de azért szilveszterkor ismét elhatározhatjuk, merre is van számunkra az előre.

Orosz Csaba: Elindult egy árkanibalizmus a túlélés érdekében

A 2008-as „válság” óta egyértelmű, hogy úgy a világ, mint Európa, és a magyar gazdaság is másképpen teljesít, más lehetőségek és más folyamatok érvényesülnek.

A magyar gazdaságban számtalan stratégiai döntés született, mely megváltoztatta a korábbi gyakorlatot és a gazdaság számtalan résztvevőit átalakulásra, átstrukturálásra ösztönözte. A magyar gazdaságban a múltban és a jelenben legfontosabb húzó ágazatoknak az idei évben más és más lett az

eredményessége, hiszen addig, amíg az építőipar a nagymértékű visszaesést követően csak stagnál, vagy minimális mértékben tud előrelépni, addig a mezőgazdaság területén jelentősebb a fejlődés úgy az export, a hazai termelés és fogyasztás területén. Nincs baj a külföldi nagyberuházásokkal sem, s a kormány által kötött stratégiai megállapodások a legnagyobb beruházó cégekkel eredményesek, s a termelés volumene, valamint a munkaerő foglalkoztatása pozitív irányba megy.

Más a helyzet látható a kis- és középvállalkozásoknál: a banki finanszírozás csökkent, hiteleket a pénzintézetektől szinte lehetetlen volt felvenni. Ez az ellehetetlenülés ugyanúgy érvényes bizonyos állami és önkormányzati területekre is, ami nagyban befolyásolta a kis- és középvállalkozások számára elérhető piacokat, megrendeléseket. Így összességében a 2013-as beruházások több mint 80-85 százaléka kizárólag európai uniós pénzekből, illetve pályázatokon elnyerhető pénzekből valósult meg. Ezen a leszűkült kis- és középvállalkozói piacon elindult egy árkanibalizmus a túlélés érdekében, ami nemcsak a vállalati amortizációk elől vonta el a forrásokat, de az adófizetői morált is rombolta, és a szürke- és feketegazdaságot növelte. Ez egyértelműen egy sajnálatos, kedvezőtlen és nem kívánatos tendencia. Ennek megváltoztatására, a kedvezőtlen folyamatok visszafordítására intézkedéseket kell tenni.

Előzőekből következően a 2014-es évben lépéseket várok az árkanibalizmus felszámolására és a szürke-, és feketegazdaság minimálisra csökkentésére. Újra kell gondolni a közbeszerzési tenderek lefolytatásának szabályozását, hogy a megfelelő szakcégek részvétele és bevonása a munkába közvetlenül és nem mint alvállalkozó történjen meg, valamint fontos, hogy egy szakmánkénti reális vállalási árat alakítsanak ki a gazdaságban. Különösen nagy jelentőségű a probléma a közutakon, a közlekedési vállalatoknál, az állami vállalatoknál. Szükséges épületek, épület-

Orosz Csaba,
a HOROSZCOOP
Külkereskedelmi Képviseleti
Kft. ügyvezetője,
az MGYOSZ alelnöke

gépészet, gépek, berendezések, járművek pótlására, karbantartására vonatkozó stratégiák kialakítása, hiszen ezek a legnagyobb kis- és középvállalkozói szerződéses területek, ahol az elmúlt évek amortizációját kell a jövőben pótolni (fűtések korszerűsítése, vasúti járművek, metró- és villamos szerelvények, autóbuszpark). Ezen a területen fontos kérdés, hogy a 2014-2020 között lehívható európai uniós pénzek hogyan vonhatók be a gazdaság fejlesztésébe oly módon, hogy a kis- és középvállalkozások megfelelő önerővel biztonságos beruházásokat tudjanak létrehozni. A cél az, hogy minimum középtávú teljesítésre vonatkozó szerződések kötéssenek, és hogy ne kizárólag ad hoc munkákra legyenek szerződések. Kiemelkedően fontos az új, fiatal munkaerő (diplomás, szakmunkás, betanított munkás) képzése és munkába állítása. S az, hogy a kiszámíthatóság zászlaja alatt a vállalkozások a kormányzattal együtt a következő hat évet saját maguk erősítésére fordítsák és ezzel cégüket s a magyar gazdaságot is növekedési pályára állítsák.

Összefoglalva, a jövő évet lehet és akarjuk is rendkívül pozitívnak látni. Szám szerint néhány, de súlyában igen fontos stratégiai döntés szükséges, hogy a 2014-es év jelentős mértékben jobb legyen, mint a 2013-as. Erre minden esélyünk megvan, ha a kormány és a gazdasági szereplők közötti kommunikáció nem félreértéseken, hanem egyetértésen és együttműködésen fog alapulni.

„A leszűkült kis- és középvállalkozói piacon elindult egy árkanibalizmus a túlélés érdekében, ami nemcsak a vállalati amortizációk elől vonta el a forrásokat, de az adófizetői morált is rombolta, és a szürke- és feketegazdaságot növelte.”

Orosz Csaba

Rolek Ferenc: Reménysugár vagy csalóka délibáb?

2013 izgalmas év volt mind a világ, mind a magyar gazdaságban. Nekilódulások, megtorpanások és visszaesések váltakoztak, elemzők, üzletemberek és politikusok nyilatkoztak homlokegyenest ellenkezőleg a kilátásokról.

De mit is mutatnak a számok?

A pozitívumok kétségbevonhatatlanok: a GDP növekedése végre megindult, várhatóan meghaladja az 1 százalékot, az államháztartás hiánya továbbra is 3 százalék alatt marad, az infláció évtizedek óta nem tapasztalt alacsony szinten, a foglalkoztatottság javult, a munkanélküliségi ráta már csak egy számjegyre, a reálbérek érezhetően nőttek. Miért is akkor a bizonytalanság, miért nincs konszenzus a felfelé ívelő pályában, hogyan lehet a magyar államadósság besorolása mindhárom nagy hitelminősítőnél még mindig a nem befektetésre javasolt kategóriában?

A pozitív számok mögött sajnos sok az ellentmondásos, kétségbe vonható intézkedés vagy az egyedi hatás:

- A GDP növekedés fő oka az autópári beruházások „termőre” fordulása és az elmúlt évinél jelentősen jobb mezőgazdasági termés.
- Az államháztartási hiány tartása jelentős megvonásokat okozott a költségvetési intézményeknél, melyek eredménye a

Rolek Ferenc,
a Budapest Bank Rt.
vezérigazgató-helyettese,
az MGYOSZ alelnöke

„A pozitív számok mögött sajnos sok az ellentmondásos, kétségbe vonható intézkedés vagy az egyedi hatás”

sok helyen ellehetetlenülő működés, a több éve elmaradó béremelés és a kifizetetlen szállítói számlák halmozódása. Továbbra is élnek az igazságtalan és kontra produktív ágazati adók és a tranzakciós adó.

- A javuló foglalkoztatási adatok mögött a közmunka felfutása áll, ami a jelen helyzetben szükségszerű, de az igazi kiutat a versenyszféra foglalkoztatásának bővülése jelentené.
- A reálbérek növekedése elszakadt a gazdaság reális teljesítményétől és nem eredményezett jelentős fogyasztásnövekedést.

A pozitív számok mögötti vegyes folyamatok tehát bizonytalanná teszik a jövő év megítélését. Az látszik, hogy az optimizmus vagy pesszimizmus sokkal inkább a politikai nézeteken múlik, mint a megalapozott gazdasági prognózisokon. Ilyen bizonytalan helyzetben azonban a jövőbe vetett hit sokat segíthet. A pozitív várakozások önbeteljesítő hatással lehetnek, ami politikai színezettől függetlenül mindnyájunk közös érdeke. És persze az sem ártana, ha a gazdaság kicsit kiszabadulna politika fogságából, és a gazdasági szereplők valódi partnereivé válhatnának a politikusoknak.

Szentpéteri István: A klaszterek válságállóak, de még erősödniük kell

2013-tól szerintem minden józan vállalkozó a válság hatásainak enyhülését és kismértékű növekedést remélt. A pesszimizmista folyamatos katasztrófaelméleteit nem taglalnám, mert szerintem minden sikeres vállalkozó alapértékűen optimista kell, hogy legyen.

Az év gazdasági folyamatait, a médiából szemlélve, egy egész éves választási kam-

pány tükrében lehetett csak értékelni. Meggyőződésem, hogy a gazdaságot egy nyugodtabb környezet jobban támogatta volna a fejlődésben.

Több mint 40 éve vállalkozó, gazdálkodó emberként rég megtanultam, hogy a legnagyobb érték az alkalmazkodóképesség. 1990-től szinte minden évben többször is változtak a gazdaságot befolyásoló

jogszabályok, rendeletek. Azok a cégek, vállalkozások, kis- és nagyobb vállalatok, melyek még ma is sikeresen, nyereséggel működnek, szerintem már golyóállónak számítanak.

Az elmúlt 3 évben egy teljesen új gazdasági koncepciót indított útnak a kormány. Sikereségét vagy hiányosságait szerintem még korai lenne értékelni. Véleményem szerint a 2014-2018-as négyéves ciklus lesz az, amikor eldől, hogy jó irányt választottunk, és ténylegesen tartós növekedési pályára állt-e az ország.

A Magyar Klaszterek Szövetségének elnökeként kijelenthetem, hogy a klaszterek és a klaszteresedés szempontjából az irányt jónak tartjuk. 2013-ban mintegy körülbelül 50 klaszterről mondhatjuk el, hogy működik. Ennek majdnem a fele,

Szentpéteri István,
az MKSZ elnöke,
az MGYOSZ alelnöke,

„Azok a cégek, vállalkozások, kis- és nagyobb vállalatok, melyek még ma is sikeresen, nyereséggel működnek szerintem már golyóállónak számítanak.”

azaz 22 akkreditált innovációs klaszter, melyek az Európai Unió klaszter kiválósági minősítő rendszerében bronz fokozatot értek el, az Unió részéről is elismerve, ezáltal sikeres működnek.

Tény, hogy a magyar klasztereknek még erősödniük kell, el kell érniük, hogy Regionális Klaszterekké váljanak és mélyebben tagozódjanak a nemzetközi klaszterközösségbe. Úgy vélem, hogy 2013-ban az ehhez szükséges kormányzati szándék és támogatás megvolt.

A jövő feladata, a már meglévő alapokra építve továbbfejleszteni a magyar hálózatosodás és klaszteresedés lehetőségét. Összegezve tehát 2013 hozta azt a minimális elvárást, hogy a válságból kilábaló félben lévő gazdaság, ha szerény mértékben is, de növekedési pályára álljon.

Niklai Ákos: Jobb a szállodaipar helyzete, de a turizmusban még erősíteni kell

A hazai szállodaipar és a turizmus teljesítménye 2013-ban jobb volt, mint az előző évben, követve a hasonló nemzetközi trendeket. A külföldi vendégéjszakák 4,7 százalékkal, a belföldi vendégéjszakák 6 százalékkal nőttek az év első 10 hónapjában. Változatlanul a német vendégek vezetnek a ranglistán, bár számuk évek óta csökken. A 23 százalékos növekedés az orosz vendégeket felrepítette a 2. helyre, míg a jó légi összeköttetés révén az angol vendégéjszakák is 14 százalékkal nőttek.

A munkáltatók által a munkavállalóknak adott SZÉP Kártya a belföldi turizmus motorja volt, a belföldi vendégek több, mint 25 százaléka fizetett SZÉP Kártyával. Végre a szállodák bruttó bevételei is növekedést mutattak, de az átlagos bevételekben még messze elmaradunk a versenytársaktól és a gazdaságilag szükséges mértéktől. Budapestre a városlátogatók, különösen a romkocsmá látogatók számának dinamikus növekedése volt a jellemző, örömteli a város imázsának, nép-

Niklai Ákos,
a Kárpátia Étterem Kft.
ügyvezető igazgatója,
a Magyar Szállodák és
Éttermek Szövetségének
elnöke,
az MGYOSZ alelnöke

„Változatlanul sok a bedőlt, azaz banki üzemelésben működő szálloda, ami jól jelzi a gazdálkodási gondokat.”

szerűségének jelentős növekedése. A turisztikai bevételek növekedése szempontjából fontos az üzleti turizmus és a kongresszusi turizmus mértékének jelentős növelése. Ezért is üdvözölte a szakma az új kongresszusi központ létesítéséről szóló kormányhatározatot.

A szállodák korábbi években tapasztalt rossz gazdasági teljesítménye valamelyest javult. A további javuláshoz szükséges a vendégek számának és átlagos költségének jelentős növelése. Ennek érdekében az országos és helyi promócióra többet kell fordítani az államnak, az önkormányzatoknak és a vállalkozóknak is.

A jövőben a turizmus versenyképességének jelentős javítása is szükséges, elsősorban adó- és járuléksökkentés, színvonalasabb oktatás révén. Európában nálunk alkalmazták a legmagasabb áfakulcsokat a turizmusban, mely súlyosan érinti a szolgáltatások minőségét is. Változatlanul sok a „bedőlt”, azaz banki üzemelésben működő szálloda, ami jól jelzi a gazdálkodási gondokat.

Wolf László: Új hitelezési forrás, fennmaradó banki terhek

Avallati hitelezési oldalon elmondható, hogy 2013-ban az MNB Növekedési Hitelprogramjával a magyar vállalatok hitelezése új lendületet kapott. Az MNB 626 milliárd forint hitelt bocsátott a bankrendszer rendelkezésére, amellyel a nettó vállalati hitelkihelyezés pluszba fordult: a korábbi havi mínusz 30-50 milliárdról augusztus-szeptember átlagában 150 milliárd forintra nőtt. 2013. szeptember végéig az OTP Csoport a Növekedési Hitelprogram első szakaszának legnagyobb hitelezőjeként összesen 91 milliárd forint összegben kötött hitelszerződést kis- és középvállalati ügyfelekkel.

Ugyanakkor az év egészét nézve azt is figyelembe kell venni, hogy idén összesen mintegy 360-370 milliárd forint extra terhet fizet a bankszektor, ez tavaly 140-150 milliárd forint volt, miközben a bankszektor vesztesége már 2012-ben is 200 milliárd forint felett volt.

2014-ben a vállalati hitelállomány mér-

Wolf László,
az OTP Bank,
vezérigazgató-helyettese,
az MGYOSZ alelnöke

„A bankrendszerre kirótt extra terhek jövőre sem csökkennek: az eredetileg kivezetni ígért bankadó továbbra is fennmarad, miközben a tranzakciós illeték befizetés 170 milliárd forintra nő.”

sékelt növekedése várható. Alapvető fordulat azonban még nem következett be, ehhez a vállalatok piacainak bővülése, a belföldi és az export keresleti kilátások erősödése, a lakossági fogyasztás növekedésének beindulása szükséges.

A bankrendszerre kirótt extra terhek jövőre sem csökkennek: az eredetileg kivezetni ígért bankadó továbbra is fennmarad, miközben a tranzakciós illeték befizetés 170 milliárd forintra nő. Emellett szintén negatív hatást gyakorol a bankok jövedelmezőségére a díjmentes készpénzfelvétel. Összességében az látszik, hogy a bankszektor 2850 milliárd forintos saját tőkéjének több mint 10 százalékát fogják kitenni az extra adó típusú befizetések, amely jelentős terhet jelent működési szempontból a bankrendszer egészére nézve. A terhek és a veszteségek miatti tőkecsökkenések gátolhatják 2014-ben a növekedést, hiszen a kisbankok valószínűleg nem tudják pótolni a veszteséges nagybankok mérsékelt hitelezési aktivitását.

Optimistábbak, de szélsőségesebben is látják a jövőt a magyar cégek

Optimistábbak, de szélsőségesebben is látják a jövőt a magyar cégek, ugyanis tízből hét személyzeti tanácsadó és minden második nem személyzeti tanácsadó cég véli úgy, hogy megbízásaik száma és létszámuk növekedni fog a jövőben. Ugyanakkor a negatív jövőképek száma is nőtt – derül ki a Profession.hu legfrissebb piaci hangulatkutatásából.

A magyar vállalatok vezetői és személyzeti tanácsadói bizakodóak cégük jövőjét illetően. A piaci hangulatra vonatkozó kutatás szerint a szektorban végbemenő változások a megkérdezettek szerint összességében pozitív irányba mutatnak – derül ki a Profession.hu felméréséből.

A válaszadók 67 százaléka szerint a következő üzleti évben a cégükhöz beérkező megbízások száma növekedni fog, 27 százalékuk vélekedik úgy, hogy változatlan

A MEGKÉRDEZETTEK

A kutatás során a válaszadók 40 százaléka 50-250 közötti főt foglalkoztató cég munkatársa, további 40 százalékuk 250 fő fölötti létszámmal bíró nagyvállalat munkatársa volt. A megkérdezettek jellemzően a HR-munkatársak, felső- és középszervezők köréből kerültek ki – írja a Profession.hu közleménye.

marad. A 2011-es adatokhoz képest 19 százalékról 0 százalékra csökkent azok aránya, akik nem foglaltak állást a jövőt illetően. Ugyanakkor, az előző évekhez képest markánsan – 7 százalékkal – nőtt azon válaszadók száma, akik szerint csökkenés várható mind a megbízások, mind a létszám tekintetében.

A megkérdezettek 53 százaléka szerint a jövőben növekedésre lehet számítani a munkaerő piacon, 30 százalékuk szerint nem várható változás és csupán 5 százalékuk gondolja azt, hogy elbocsátások várhatók.

A felmérésből az is kiderül, hogy a magyar vállalatok kevésbé vannak tisztában konkurenseik jövőbeni lehetőségeivel. A megkérdezett vezetők nem tudták megmondani, hogy a piac többi szereplőjének cég-létszáma, piaci részesedése hogyan fog változni.

GYÓGYSZERIPAR: ÉLÉNK INNOVÁCIÓ VÁLSÁG ELLENÉRE IS

Magyarország talán leginnovatívabb ágazata a gyógyszeripar. Bár a válság ezt az ágazatot is megviselte, a fejlesztés továbbra is fontos maradt – derül ki a MAGYOSZ elnökével, Bogsch Erikkal készített interjúból. Folytatjuk az MAGYOSZ tagszervezeteinek bemutatását.

Magyar Gyáripár: 1990-ben alakult meg a Magyarországi Gyógyszergyártók Országos Szövetsége, szinte egy időben rendszerváltással. Hogy értékelné az ágazat szempontjából ezt a több húsz évet?

Bogsch Erik: Bár tényleg majd' negyed százada alakult meg a MAGYOSZ, a küldetésünk ez idő alatt nem változott: a világszínvonalú magyar gyógyszeripar évszázados tradícióinak tovább éltetése, új hagyományok teremtése. Célunk, hogy gyógyszerjeinkkel segítsük a magyar emberek gyógyulását, egészségük megőrzését, beruházásainkon és munkahelyeinken keresztül pedig aktívan támogassuk országunk gazdasági versenyképességét. Megalakulásunktól kezdve a tradícióinkra építünk. Ugyanakkor hiszem, hogy versenyképességünk alapja, jövőbeli sikereink legfontosabb záloga az innováció, a fejlesztés.

MGY: Alapvetően megváltozott az ágazat tulajdonosi struktúrája. Miként befolyásolta a magyar gyógyszeripar helyzetét, hogy megjelentek a piacon a külföldi tulajdonosok is, sok, korábban magyar vállalat külföldi tulajdonba került?

BE: Azt gondolom, hogy a hazai gyógyszeripar egyike volt a kevés privatizációs sikertörténetnek, ugyanis a külföldi tőke nem piacot vásárolt, hanem a hazai szakértelemre, technológiára építve nemzetközi piacokra irányuló gyártást hozott az országba.

MGY: Fontos az, hogy magyar vagy külföldi egy vállalat tulajdonosa?

BE: Ennél sokkal lényegesebb, hogy a hazánkban működő gyógyszergyártó vállalatok itt foglalkoztassanak, itt ruházzanak be, itt kutassanak-fejlesszenek. A Századvég Gazdaságkutató Zrt. által nemrég elkészített tanulmány szerint ugyanis – a multiplikatív hatásokat is figyelembe véve – a hazánkban gyártókapacitással rendelkező gyógyszeripari vállalatok által előállított 100 forintnyi hozzáadott érték a nemzetgazdaság más területein további 66 forintnyi hozzáadott érték létrejöttét támogatja.

MGY: Elégedett az elért eredményekkel, vagy juthattak volna messzebbre is?

BE: Amikor arról beszélünk, hogy mit ért el a MAGYOSZ az elmúlt időszakban, mindig szem előtt kell tartani azt, hogy vannak olyan, egyébként szektor semleges hatá-

A MAGYOSZ FELADATAI
A MAGYOSZ képviseli a szakterület érdekeit, ellátja a tagok közötti kapcsolat-tartást, folyamatosan figyelemmel kíséri a hazai és külföldi gyógyszerkutatói, fejlesztési, termelési, kereskedelmi és gazdasági folyamatokat. Kezdeményezi, koordinálja, szervezi az összehangolt fellépést mindazon kérdésekben, amelyek a tagok érdekeinek érvényre juttatása körében felmerülnek.

A LEGINNOVATÍVABB ÁGAZAT

A Századvég Gazdaságkutató Zrt. a 2010-es adatok alapján elemzést készített a Magyarországon termelőkapacitással rendelkező legnagyobb magyarországi gyógyszeripari vállalatok nemzetgazdaság egészére gyakorolt hatásáról. Néhány adat a kutatásból:

- az ágazat mintegy **13 500 főt** foglalkoztatott – 1/6-od részüket a K+F területén –, emellett további ezreket a háttér-**iparokban és kutatóhelyeken**
- az iparban alkalmazottak **3,6 %-ával** az ipari értékesítés **3,5 %-át**, az ipari export **5,1 %-át** reprezentálta
- a hazai gyógyszergyárak **2011. évi árbevételének több mint 80 %-a** exportra került, a világ több mint **100 országában** gyógyítanak magyar gyógyszerekkel
- a hazai gyógyszergyárak magyarországi tevékenységük révén **66,2 milliárd forintot** fizettek be az államnak
- kutatás-fejlesztésre **60 milliárd forintot fordítottak**, mely a teljes hazai kutatás-fejlesztés **18%-át**, feldolgozóipari K+F ráfordítások közel **50%-át** adta
- a gyógyszeripar több mint **80 milliárd forintot** fordított beruházásokra, a gazdaságélénkítő hatásuk az adott megyékben, régiókban jelentkezik
- a nemzetgazdasági ágazatok közül a gyógyszergyártásé a vezető szerep, ezzel a leginnovatívabb iparágnak tekinthető.

sok, amelyek alapvetően befolyásolják az eredményeinket. Gondolok itt például a világméretű gazdasági válságra, vagy az Európai Unió által ránk testált gyógyszerbiztonsággal összefüggő, egyre növekvő mértékű és így egyre nagyobb költséget generáló adminisztratív előírásokra. Óriási előrelépésnek tartom a K+F ösztönző stabilizálását és a leírhatóság folyamatossá tételét. A támogatáspolitikai intézkedések közül a legtöbb nehézséget a vaklicit okozta, ugyanakkor ezen a téren is történtek olyan elmozdulások, melyek egyértelműen a rendszer pozitív korrekcióját eredményezték. Ezen a téren azonban további folyamatos párbeszédre és finomhangolásra van szükség.

MGY: A vaklicit következménye jelentős árcsökkenés volt, aminek a vevők örülhettek, a gyártók kevésbé. Miként hatott ez a vállalatokra, az ellátásra?

BE: Öt liciten vagyunk túl és minden egyes licitben óriási árcsökkenést voltunk kénytelenek elszenvedni. Kényszerűségből több gyógyszert vontunk ki a piacról, mert egy bizonyos árszint alatt egyszerűen nem tudunk gyógyszert előállítani. Az extrém alacsony áraknak negatív hatása van az exportpiacainkra is. A licit azonban nem csak a gyógyszer gyártókra és a forgalmazókra van hatással. Az erőltetett árcsökkenések miatt csökkent az árrés, ami negatívan hatott a gyógyszer-nagykereskedőkre és a patikákra is. És ami a legfontosabb: a betegellátás sem lett jobb, mert erőteljesen csökkent a támogatással felírható készítmények száma és több, mint 30 olyan gyógyszercsoport van, ahol már csak egy készítmény maradt a preferált ársávban. Ezek mind a vaklicit hatásai.

MGY: A gyógyszeripar a magyar gazdaság meghatározó ágazata, mind az innováció, mind a foglalkoztatás, mind a GDP-hez való hozzájárulás szempontjából. Érti, hogy a gazdaságirányítók is kiemelten kezelik ezt az ágazatot, vagy ilyesmire nincs szükség?

BE: 2012-ben 80 milliárd forintot ruháztak be a MAGYOSZ-tagvállalatok hazánkban és ezen felül 62 milliárdot fordítottak kutatásra, fejlesztésre. A multiplikátorhatásokat is figyelembe véve a nemzeti bruttó hozzáadott érték majd' 5 százalékát a négy hazai legnagyobb gyártókapacitással ren-

delkező vállalat adja. Ezek alapján elmondhatom, hogy amikor a gazdaságirányítók kiemelten kezelik ezt az ágazatot, akkor azt a magyar gyógyszeripar nemzetgazdasági jelentősége miatt teszik.

MGY: Az elhúzódó gazdasági válság megviselte a magyar gazdaságot, sok vállalat tönkrement, vagy erőteljes költségcsökkentésre kényszerült. Hogyan hatott a válság a gyógyszeriparra?

BE: Általánosságban jellemző a költség-racionalizálás a tagvállalatoknál. Vannak azonban olyan vállalataink, amelyek a válságból való kilábalást az előremozdulásban látták: beruházásokat hajtottak végre azért, hogy elé menjenek a negatív folyamatoknak.

MGY: Hogy látja: vége van már a válságnak?

BE: Olyan összetett dologról van szó, amire nem tudok egyértelmű választ adni. Szívesen mondanám azt, hogy talán látszik valami fény az alagútban, de szerintem közelebb áll a valósághoz az, hogy még egy darabig nehéz körülmények között kell teljesítenünk. Még nem lélegezhetünk fel.

MGY: Van olyan speciális hatása a válságnak, ami csak a gyógyszeripart érintette, sújtotta?

BE: Általános, világméretű tendenciaként mondhatom, hogy a gyógyszeripar korábban felfelé ívelő fejlődése lelassult, megtorpant. Ennek egyik oka egyértelműen a válság lehet. Beszélhetünk azonban recesszió független negatív folyamatokról is, hiszen a hazai gyógyszeripart érintő kemény megszorítások még a gazdasági világválság kezdete előtt, azaz 2007-ben kezdődtek el.

MGY: A MAGYOSZ tagja a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetségének, az MGYOSZ-nak. Mit várnak az MGYOSZ-tól?

BE: A legfontosabb célként a közös érdekérvényesítést jelölném meg, ezen belül is talán a munkajogi szabályok és feltételek pozitívabb előremozdítását tartom fontosnak.

MGY

MEGSZÜLETETT A BÉRMEGÁLLAPODÁS

Jövőre 101 ezer 500 forint lesz a minimálbér és 118 ezer forint a szakmunkás bérminimum. A Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fórumán (VKF) született megállapodás alapján a felek 2014-re 3,5 százalékos béremelési ajánlást fogadtak el.

A minimálbér 2013-ban 98 000, a szakmunkás minimálbér pedig 114 ezer forint. A megállapodás a minimálbérenél 3,6, a garantált bérminimum esetében pedig 3,5 százalékos emelés jelent 2014-ben az idei évhez képest – közölte Czomba Sándor, a Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) foglalkoztatásért felelős államtitkára a konzultációs fórumot követő sajtótájékoztatóján. Az államtitkár szerint a megállapodás megszületése kellő konstruktivitást mutat a munkaadói és a munkavállalói oldal részéről is. Olyan kompromisszum született, amely a reálkeresetek növekedésével, a munkahelyek megőrzésével, illetve a foglalkoztatás bővülésével segíthet abban, hogy a magyar gazdaság jövőre is jó mutatókat produkálhasson – fogalmazott Czomba Sándor.

A munkaadók általában arra töreksznek, hogy évről évre olyan minimálbérben tudjanak megállapodni, amely a munkavállalók számára jövedelmük érzékelhető emelkedését jelenti, ugyanakkor nem sért foglalkoztatáspolitikai érdekeket, nem jár elbocsátásokkal, azaz nem jelent túl nagy terhet a foglalkoztatóknak sem. A jövő évre vonatkozó megállapodást általában jó kompromisszumnak minősítették, így 2014-ben folytatódik a reáljövedelmek emelkedése. A jövőre prognosztizált 2,4 százalékos infláció mellett a minimálbérek 3,6 százalékos emelése a reálpozíciók

javulását jelenti. Mint ismeretes, az idei évre vonatkozó bérajánlásról tavaly nem sikerült megállapodni. Már-már úgy tűnt, nem is lesz egyezség, végül május 21-én Varga Mihály nemzetgazdasági miniszterrel megállapodniuk a munkaadóknak és munkavállalóknak.

A megállapodás nemcsak az időpont miatt volt rendkívüli, hanem a tartalma miatt is: nem szerepelt konkrét szám az emelés mértékére vonatkozóan, csak annyi, hogy az ágazati és helyi bértárgyalásokon arra kell törekedni, hogy 2013-ban éves szinten minden kereseti kategóriában biztosítsák a nettó keresetek reálértékének megőrzését. Az ajánlással a kormány, a munkaadói, valamint a munkavállalói oldal orientálni szeretné a versenyszférát a 2013-as bértárgyalásokon. A megállapodás szerint a bértárgyalásokon a feleknek a tavaly áprilisban benyújtott konvergencia programban szereplő 2013-as gazdasági mutatókat kellett irányadónak tekinteniük. A körülbelül 3 millió 800 ezer magyar foglalkoztatottból 700 ezer embert alkalmaznak minimálbéren és garantált bérminimumon, a többi munkavállaló bérének alakításához azonban az országos bérajánlás adott támpontot az utóbbi több mint 20 évben. Az adott évi bérajánlásról az utóbbi 23 évben csaknem mindig az előző év végén állapodtak meg

MI A VKF?

A Versenyszféra és a Kormány Állandó Konzultációs Fóruma (VKF) 2012 februárjában jött létre. Teret ad a foglalkoztatáspolitikáról és a munka világáról, a gazdasági növekedésről való közös gondolkodásnak a kormány, a munkaadók és a munkavállalók számára.

A VKF tagjai: Magyarország kormánya, a LIGA Szakszervezetek, a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége (MSZOSZ), a Munkástanácsok Országos Szövetsége, az ÁFEOSZ-Coop Szövetség, a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége, valamint Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége.

MGY

MGYOSZ: Az új munka törvénykönyve nem elég – szociális párbeszédre is szükség van

„A munka világa a kétoldalú megállapodások tükrében” elnevezésű projekt keretében a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ) munkavállalói szervezetekkel karöltve dolgozik a kollektív szerződések megkötésének könnyítésén. Az eddigi eredményeket és további terveket egy budapesti konferencián ismertették. A norvég jóléti társadalmat megalapozó intézményesített háromoldalú dialógus modelljének terjesztését tűzte ki célul a Norvég Alap a programjában, melyen keresztül Magyarországon az MGYOSZ is igyekszik elősegíteni a szociális párbeszéd erősödését.

MI A NORVÉG ALAP?

A Norvég Királyság és az Európai Unió között 2010 júliusban megállapodás jött létre a Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009–2014-es időszakáról. A Norvég Finanszírozási Mechanizmus 2009–2014-es időszakának átfogó célkitűzése, hogy az Európai Gazdasági Térség (EGT) országaiban hozzájáruljon a gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez, valamint a kétoldalú kapcsolatok erősítéséhez az Európai Unióhoz újonnan csatlakozott országok és Norvégia között.

A Norvég Alap „Tisztes Munka és Háromoldalú Párbeszéd” elnevezésű pályázata keretében a közelmúltban indított projektet a Munkaadók és Gyáriparosok Országos Szövetsége (MGYOSZ). A program keretében a legnagyobb hazai munkaadói szervezet 2011 óta az MSZOSZ bevonásával dolgozik a társadalmi egyeztetés megerősítésén. Mint a „Szociális párbeszéd változó körülmények között” című budapesti konferencián Bálint Adrienn, az MGYOSZ projekt koordinátora elmondta, a hosszú távon is fenntartható eredmények elérése érdekében az elmúlt két évben elsősorban az új munka törvénykönyvére koncentráltak. Olyan program kialakítására törekedtek, mely segíti a törvénykönyv értelmezését, hogy a munkaadók és munkavállalók egyaránt alkalmazkodni tudjanak a kollektív tárgyalások megváltozott kereteihez. A program bázisát munkajogászok által készített anyagok alkotják, melyek pontról pontra mutatják be az érdemi kollektív szerződések megkötését lehetővé tevő szabályokat.

A Norvég Alap programja Magyarországon mellett 10 másik európai országban összesen 8 millió euró értékben támogatja a szociális párbeszéd terjedését. „A gazdasági növekedés kulcsa a munkavállalók, munkáltatók és az állam közötti párbeszéd, mely lehetővé teszi a tisztességes munkát, ezáltal elvezet a társadalmi jóléthez. Ezért tartjuk rendkívül fontosnak, hogy minél több országban kialakuljon a háromoldalú egyeztetések stabil gyakorlata” – mondta

el a konferencián a Norvég Alap programját nemzetközi szinten koordináló Innovation Norway képviselője, Ujfalussy Judit.

A közép-kelet-európai országok csupán kevesebb, mint 25 éves piacgazdasági tapasztalattal rendelkeznek, ezért habár jelentős fejlődést értek el a területen, továbbra is fejleszteniük kell a társadalmi párbeszéd kultúráját. „A szociális párbeszéd alapfeltétele a tisztességes munkának, azaz annak, hogy a munkavállalók szabad, egyenlőségre épülő, biztonságos, ember-séges körülmények között dolgozhasanak. A közép-kelet európai régióban is létezik már társadalmi párbeszéd, azonban lehetne még többet tenni annak érdekében, hogy növekedjen a jelentősége. Különösen fontos lenne erősíteni a szociális partnerek kapacitását, amit a gazdasági és társadalmi tanácsadó testületek elismertségének növelésével, illetve a szociális egyeztetések regionális és helyi szintű bővítésével lehetne elérni” – osztotta meg tapasztalatait Dragan Radic, a projektpartner ILO Tisztes Munkacsoport és Közép-Kelet Európai Regionális Irodájának munkaadói képviselője.

A hazánkban eddig elért eredményeket az MGYOSZ a közeljövőben munkajogi képzések szervezésével, az új kollektív szerződésekről szóló magyar nyelvű útmutatóval, illetve egy munkavállalóknak szóló online tanácsadói felület kialakításával tervezi egészíteni. Annak érdekében, hogy az edukációs anyagok mindenki számára könnyen elérhetők legyenek, e-learning formában is megjelentetik majd őket.

MGY

HORIZONT 2020: MEGJELENTEK A PROJEKTFELHÍVÁSOK

Az Európai Bizottság a közelmúltban tette közzé az első projektfelhívásokat az Európai Unió 80 milliárd euró költségvetéssel rendelkező kutatási és innovációs programjának, a „Horizont 2020”-nak a keretében. Az első két évre több mint 15 milliárd eurós kerettel számolnak.

A Horizont 2020 célja, hogy Európa gazdaságát egyre inkább tudásalapúvá tegye, és olyan kérdésekre találjon megoldást, amelyeken sok múlik az emberek mindennapi életében. Ide többek között tizenkét olyan kiemelt terület tartozik, amelyekre 2014 és 2015 során a legtöbb intézkedés összpontosul majd, így pl. a személyre szabott egészségügyi ellátás, a digitális biztonság és az „intelligens” városok.

Máire Geoghegan-Quinn, a kutatásért, az innovációért és a tudományért felelős uniós biztos a következőket nyilatkozta: „Ideje munkához látni. A »Horizont 2020« nyújtotta finanszírozás létfontosságú az európai kutatás és innováció szempontjából, és fontos hozzájárulást jelent a növekedéshez, a munkahelyteremtéshez és az életminőség javulásához. E keretprogramot azért hoztuk létre, mert eredményeket szeretnénk látni, és a bürokratikus akadályokat is felszámoltuk, hogy minél könnyebben részt lehessen venni a programban. Ezúton is fel szeretném hívni a kutatókat, a felsőoktatási intézményeket és a vállalkozásokat, köztük a kkv-k figyelmét erre a lehetőségre – jelentkezzenek minél többen!”

A Bizottság most először finanszírozási prioritásokat is kijelölt a következő két évre, aminek köszönhetően az uniós kutatási politika várható iránya világosabban kirajzolódik a kutatók és a vállalkozások előtt. A legtöbb 2014-es költségvetésű pályázati felhívásra már december 11-től (a közzététel napjától) jelentkezni lehet, de az év folyamán még több kiírás várható. Csak a 2014. évi pályázati felhívásokra elkülönített keret körülbelül 7,8 milliárd euróra tehető – a finanszírozás pedig a „Horizont 2020” három fő pillérére összpontosul majd.

Ezek a következők:

Kiváló tudomány: mintegy 3 milliárd euró, amelyből az Európai Kutatási Tanácsban Európai Kutatási Tanácsban keresztül 1,7 milliárd euró a legkiválóbb tudósok támogatását szolgálja, 800 millió eurót pedig a fiatal kutatók Marie Skłodowska-Curie-ösztöndíjaira fordítanak

Ipari vezető szerep: 1,8 milliárd euró Európa ipari vezető szerepének megerősítésére többek között az ikt, a nanotechnológiák, a fejlett gyártási technológiák, a robotika, a biotechnológia és az űrkutatás területén.

Társadalmi kihívások: 2,8 milliárd euró

PÁLYÁZNI LEHET

A „Horizont 2020” az EU létező legnagyobb szabású kutatási és innovációs keretprogramja, melynek hétéves költségvetése csaknem 80 milliárd euróra tehető. Az EU többnyire pályázati felhívásokon keresztül finanszírozza a kutatást, de a „Horizont” költségvetésében helyet kapott az Európai Bizottság belső tudományos szolgálatának, a Közös Kutatóközpontnak (JRC), az Európai Innovációs és Technológiai Intézetnek, valamint az Euratom-Szerződés keretében folyó kutatásnak a finanszírozása is.

STRATÉGIAI ELEM

Az innováció a 2020-ig tartó időszakra szóló európai uniós stratégia egyik központi eleme. Az Unió arra ösztönzi a tagországokat, hogy 2020-ra GDP-jük 3 százalékát (közpénzekből 1%-ot és a további 2%-ot magánszektorbeli befektetésekből) kutatásra és innovációra fordítsák. A remények szerint ennek eredményeképp 3,7 millió munkahely jön majd létre, az éves uniós GDP pedig közel 800 milliárd euróval fog növekedni.

az olyan innovatív projektek számára, amelyek a „Horizont 2020” keretprogramban meghatározott hét társadalmi kihívás megoldására irányulnak, nevezetesen az egészség; a mezőgazdaság, a tengergazdálkodás és a biogazdaság; az energia; a közlekedés; az éghajlat-politika, a környezet, a forráshatékonyság és a nyersanyagok; a reflektív társadalmak és a biztonság területén.

Mint ismeretes, az egyes ágazatokkal és tagállamokkal létrejött partnerségek keretében külön pályázati felhívásokat tesznek majd közzé. A fent említett tételeket és az igazgatási kiadásokat is magában foglaló, kutatási célokat szolgáló, 2014. évi teljes uniós költségvetés mintegy 9,3 milliárd EUR lesz, és 2015-ben még tovább emelkedik (9,9 milliárd euró). Az, hogy pontosan mekkorák lesznek a 2015-re előirányzott összegek, a 2015-ös éves költségvetésre vonatkozó határozattól függ.

A „Horizont 2020” nyújtotta finanszírozási lehetőségeknek az EU digitális – a gyorsabb és papírmentes eljárások jegyében

átalakított – kutatásfinanszírozási portálján közzétett munkaprogramokban lehet utána olvasni. A pályázat résztvevői tapasztalni fogják, hogy a programok és a finanszírozások felépítése egyszerűbbé vált, egységes lett a szabályrendszer, és a pénzügyi ellenőrzések és könyvvizsgálatok már nem jelentenek akkora terhet, mint korábban.

A 2014–2015-ös pályázati időszakban a pályázatokon keresztül az innovatív kis- és közepes méretű vállalkozások összesen több mint 500 millió eurót hívhatnak le egy külön a kkv-k támogatására újonnan létrehozott eszköz révén. A nemek kérdésének szempontjai várhatóan számos projektben helyet fognak kapni, és a tudomány társadalomban betöltött szerepéről folyó vita felélénkítésére is lesz külön finanszírozás. Új szabályokat vezettek be arra vonatkozóan is, hogy a „Horizont 2020” keretében kötelező legyen a projekteredményeket mindenki számára elérhetővé tenni.

Európai Bizottság

Az európaiak ellentmondásosan viszonyulnak a szellemi tulajdon fontosságához

Az európai polgárok ugyan elismerik a szellemi tulajdon fontosságát, ugyanakkor bizonyos esetekben annak megsértését is elfogadhatónak tartják – olvasható a 2013. október 25-én megjelent Európai polgárok és a szellemi tulajdon: észlelés, tudatosság és magatartás című kutatási jelentésben, melyet a Szellemi Tulajdoni Jogsértések Európai Megfigyelőközpontja készített.

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH) megbízásából a Szellemi Tulajdoni Jogsértések Európai Megfigyelőközpontja által 26 500, 15 évesnél idősebb személylyel végzett európai felmérés szerint a válaszadók 86%-a egyetért azzal, hogy a szellemi tulajdon védelme fontos, mert hozzájárul a termékek és szolgáltatások minőségének

javításához. A megkérdezettek 69%-a azért ismeri el a szellemi tulajdon védelmének fontosságát, mert hozzájárul a munkahelyteremtéshez és a gazdasági növekedéshez. Ebből következően elítéli a szellemi tulajdonjogot sértő magatartást. Az európaiak 96%-a úgy gondolja, hogy a szellemi tulajdon fontos, mivel a feltalálók, az alkotók és az előadóművészek támo-

gatásával ösztönzi az innovációt és a kreativitást.

A maga nemében az Európai Unióban úttörőnek számító felmérés azonban arra is rámutat, hogy egyéni szinten az európaiak átlagosan 34%-a úgy véli, a hamisított áruk vásárlása elfogadhatónak tekinthető, ha így pénzt takaríthatnak meg.

Szintén népszerű az a felfogás, miszerint a szellemi tulajdon főként az elit – nagyvállalatok, sikeres művészek – érdekeit szolgálja: az európaiak csupán egytizede véli úgy, hogy a szellemi tulajdon védelméből, és a jogszabályok érvényesítéséből a legtöbb haszna a fogyasztóknak származik. Emiatt az európaiak 38%-a úgy véli, a hamisított áruk vásárlása a piacvezérelt gazdaság elleni tiltakozásként indokoltnak tekinthető.

Az európaiak 22%-a szerint az illegális forrásból való letöltés elfogadható, ha nincsen legális alternatíva a tartalmak megszerzésére, illetve 42% szerint elfogadható, ha személyes használatra történik. Ezek az arányszámok a 15-24 éves korosztály esetében különösen magasak.

Az európaiak tehát elfogadják azt, hogy a szellemi tulajdonjogok országuk gazdasági és társadalmi szervezetének fontos pillérét alkotják, támogatóan viszonyulnak a kapcsolódó szabályokhoz és azok érvényesítéséhez, ugyanakkor több mint harmaduk elfogadhatónak tartja a szellemi tulajdonjogot sértő magatartást, amikor az egyénre lebontva értékeli azt. A két felfogás közötti különbség a felmérés szerint a tényre magyarázható, hogy a megkérdezettek közül sokan úgy vélekednek, a szellemi tulajdonjog védelméből személyes előnyük nem származik, illetve a szellemi tulajdon rendszere elvárásaiknak nem felel meg az olyan területeken, mint az ár, elérhetőség, minőség vagy a választék.

António Campinos, a Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (BPHH) elnöke erről így nyilatkozott: „A felmérésből kiderül, hogy míg a szellemi tulajdon Európa egyik legértékesebb vagyona, rendszeresen megkérdőjelezzük annak jelentőségét. Bízunk abban, hogy ezen adatok segítségével hatékonyabbá válik a szellemi tulajdonjogi jogsértések elleni együttes fellépésünk, ahol mindenkinek jut szerep”.

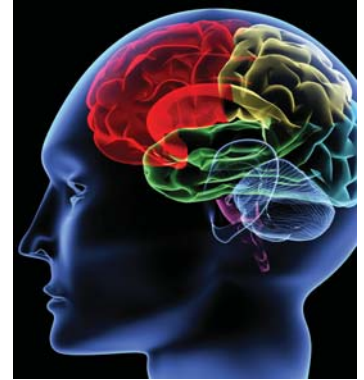
A magyar adatok kapcsán a kutatási jelentés rávilágít arra, hogy a magyar fogyasztók az európai átlaghoz (24%) képest többen (27%) gondolják úgy, hogy elfogadható hamisítványokat vásárolni, amennyiben az eredeti termékek ára túl magas.

Szintén szignifikáns adat a letöltésekkel kapcsolatban, hogy a magyarok csupán egytizede (12%) gondolkozott el azon, miközben zenét vagy filmet töltött le az internetről az elmúlt egy évben, hogy az oldal legális volt-e, továbbá a letöltők csupán 7%-a jutott el odáig, hogy a weboldal legalitásának utána is nézzen.

Bendzsel Miklós, a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala elnöke és a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület elnökhelyettese a kutatási jelentés adataiból kiemelte, hogy „a magyarok szinte fele (47%) ért egyet azzal a megállapítással, hogy hamis termékek vásárlása tiltakozás és egyben ellenállás a piacvezérelt gazdasággal és a nagy prémiummárkákkal szemben, míg az európaiak csupán átlagosan 38%-a vélekedik erről hasonlóan. Ez a szám igen magas, ami még mindig azt mutatja, hogy a magyar fogyasztók nem értik pontosan, miért fontos a szellemi tulajdon védelme. A jogsértések elleni fellépés, a hamis termékek, illetve a szerzői jogi tartalmak illegális internetes forrásokból való megszerzésének visszaszorítása nemcsak makrogazdasági szinten fontos, de az egyes fogyasztók életére is jelentős befolyással van.”

Az Európai polgárok és a szellemi tulajdon: észlelés, tudatosság és magatartás című kutatási jelentés és magyar nyelvű összefoglalója elérhető a Hamisítás Elleni Nemzeti Testület weboldalán: <http://www.hamisitasellen.hu/2013/11/az-europaiak-ellentmondasosan-viszonyulnak-a-szellemi-tulajdon-fontossagahoz/>

A kutatás a BPHH és az Európai Szabadalmi Hivatal által szeptemberben végzett tanulmányt követi, amely arra világított rá, hogy a szellemi tulajdonjogot előtérbe helyező iparágak körülbelül 76 millió európai álláshelyet támogatnak és az európai gazdasági teljesítmény 39%-át generálják. A tanulmány és összefoglalója elérhető itt: <http://www.hamisitasellen.hu/2013/10/az-unios-gdp-39-at-a-szellemitulajdon-intenziv-agazatok-biztositjak/>

EGYSÉGES RENDSZER

A szellemi tulajdonjogok egységes rendszere – az ipari tulajdonjogtól a szerzői és szomszédos jogokig – a kreativitáshoz és az innovációhoz szükséges fontos elem. Az Európai Unióban két fontos testület irányítja ezt a feladatot: a közösségi védjegyek és formatervezési minták bejegyzéséért felelős Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM), valamint az Európai Szabadalmi Hivatal (EPO). Az európai ipar versenyképességének garantálása érdekében a Bizottság jelenleg egy hatékony közösségi szabadalmi rendszer bevezetéséért kampányol, amely kevésbé költséges lenne és nagyobb jogi hatállyal rendelkezne.

INTELLEKTUÁLIS FORMATERV AZ ÜZLETI SIKERHEZ

DEO: Design Executive Officer, a szerzők által alkotott fogalom a cégvezetők ma sikert elérni leginkább képes új típusára. Mivel a mind gyorsabb és drasztikusabb változásokat nem lehet kizárni, ezért tanuljuk meg menedzselni azokat. Itt az erre képes vezető „intellektuális formatervét” mutatják be.

A DEO elnevezés lényegtelen – a döntő, hogy milyen legyen, milyen képességek és vezetői jellemzők kelljenek, hogy cégét sikeressé tegye. Ezt fejtik ki 22 kulcsjellemző köré csoportosítva, érdekes, modern előadásmóddal.

„1937-ben a S&P 500-ban jegyzett cégek átlagos várható élettartama 75 év volt, ma épp hogy 15 év” – írják, s a továbbiakban is őket idézzük: „Az állandó változások kaotikus üzleti környezetet teremtenek, amelyben mind kevésbé működik a cégek és cégvezetők hagyományos hozzáállása. A jó cégvezetők korábban stabilitásra törekedtek, hosszabb távú terveket kidolgozva módszeresen építették a céget, az üzleti tevékenységét és az innovációt, épp úgy, mint a márkát és a kapcsolatokat. Ma kevés van, ami előrelátható. Naponta állnak elő új versenytársak, a fogyasztók havonta követelnek új innovációkat, az üzleti tervek ritkán tartanak ki egy évig – s ezek a szüntelen, nonlineáris változások csak tovább gyorsulnak a jövőben. Mindezek közt a régi stílusú cégvezetők alkalmatlanná válnak.”

Maria Giudice a legjobb szakmai alapon szól minderről. A Facebook terméktervezési igazgatójaként az egyik legmodernebb és legviharosabb üzleti területen szerez bőséges közvetlen tapasztalatot arról, milyen lehetőségekkel és kihívásokkal néz szembe ma a „nagy pályás” cégvezető. Folytatva a könyvből: „Az üzleti világ min-

MARIA GIUDICE,
CHRISTOPHER IRELAND

Rise of the DEO

Leadership by Design
Pearson, 2013

dig megtalálta a túléléshez kulcsfontosságú vezetési területet. Így fordult a belső folyamatszervezéshez, majd a marketinghez, a vállalat pénzügyeinek irányításához, ma viszont a kulcs a mozgékonyág, a fürgeség és a képzelőerő, ezért a vezetés új modelljéhez, a Design-hoz kell fordulni.” A szerzők értelmezésében „a Design a változáshoz kapcsolódik, amely felel az igényekre, megjeleníti a közös víziókat, ehhez megváltoztatja a szolgáltatásokat, a kölcsönhatásokat, át fogja alakítani a cégeket, az iparágakat, az országokat. Azok a vezetők állhatnak a parancsnoki hidakon, akik megértik a Design eme átalakító szerepét. Ők az új hőseink.” És „ezeknek a vezetőknek olyan a karaktere, a magatartása és a gondolkodásmódja, ami képessé teszi őket, hogy kitűnően teljesítsenek kiszámíthatatlan, gyorsan változó feltételek és értékviszonyok között. A vízióikkal, céljaikkal és értékeikkel vonzzák és egységbe fogják a cég tevékenységének valamennyi érdekeltjét (stakeholder), és olyan cégkultúrát építenek, amely képes meglovagolni a változásokat, rugalmas, kitermeli és megtartja a tehetségeket, ösztönzi a belső együttműködések.”

A könyv tanítását sikeres vezetők szakmai portréi, valamint a kulcsjellemzők kiteljesítését segítő, tömören összegezett irányelvek teszik teljesebbé.

Dr. Osman Péter

Pályázat a 2013. évi legjelentősebb innováció elismerésére!

A Magyar Innovációs Alapítvány – a Magyar Innovációs Szövetséggel, a Nemzetgazdasági Minisztériummal, a Vidékfejlesztési Minisztériummal és a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalával együtt – 22. alkalommal teszi közzé a

MAGYAR INNOVÁCIÓS NAGYDÍJ

pályázatot.

Az év legjelentősebb innovációját elismerő Innovációs Nagydíj mellett a kiemelkedő innovációs teljesítményeket további, összesen hat kategóriában is díjazták: Ipari-, Agrár-, Környezetvédelmi-, valamint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Innovációs Díjai.

A legeredményesebb, 2011. január 1. után alapított (startup) vállalkozás a Magyar Innovációs Szövetség Start-up Innovációs Díját nyeri el. A díjazottak egyike megkapja az Iparfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft. Szervezeti Innovációs Díját is.

A díjak ünnepélyes átadására 2014. március végén kerül sor az Országgházban.

Kik vehetnek részt?

Azok a Magyarországon bejegyzett vállalkozások, amelyek a 2013. évben kiemelkedő műszaki, gazdasági innovációs teljesítménnyel (új termékek, új eljárások, új szolgáltatások értékesítése) jelentős üzleti hasznot értek el. Az innováció kiindulási alapja kutatás-fejlesztési eredmény, szabadalom, know-how alkalmazása, technológia-transzfer stb. lehet.

Az elbírálás során a 2013-ban elért többleteredmény/többletárbevétel, egyéb műszaki, gazdasági előnyök szempontjai mellett az innováció eredetiségét, újszerűségét, ill. társadalmi hasznosságát is értéklik, valamint a pályázat kidolgozottságának színvonalát.

A bírálóbizottság által meghozott döntés végleges, fellebbezésnek helye nincs.

Előző Nagydíj Pályázatokon díjazott innovációval újból pályázni nem lehet.

A jelentkezéshez szükséges dokumentumok:

1. 1 oldalas összefoglaló, amely a www.innovacio.hu/ nagydíj oldalról tölthető le,
2. Részletes leírás a megvalósításról, az elért piaci, illetve gazdasági eredményről (többleteredmény, többlet éves árbevétel, piaci részesedés növekedése stb.), maximum 10 A/4-es oldalon,
3. Referenciák igazolása (szakvélemény, vevők véleménye, fotó, videofilm, szakcikk stb.),
4. Nyilatkozat a közzölt adatok, információk, valamint a szellemi tulajdonvédelmi jogok hitelességéről.

Beadási határidő: 2014. február 5., 12 óra

A pályázatokat pdf-ben, az egyoldalas összefoglalót doc formátumban kell eljuttatni adathordozón vagy e-mailben, a Magyar Innovációs Alapítvány titkárságára: 1036 Budapest, Lajos u. 103. I. em., innovacio@innovacio.hu.

A bírálóbizottság a Magyar Innovációs Alapítvány Kuratóriuma által felkért tudósokból, gazdasági szakemberekből áll, elnöke a nemzetgazdasági miniszter.

Bővebb információ: www.innovacio.hu

Magyar Innovációs Alapítvány Kuratóriuma nevében:

Prof. Závodszy Péter

Budapest, 2013. december